

**Euroopa Liidu
Nõukogu**

**Brüssel, 30. aprill 2020
(OR. en)**

7575/20

**COAFR 118
CFSP/PESC 322
COHAFA 18
COHOM 34
DEVGEN 48**

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Lõuna-Sudaan

– Nõukogu järelused (30. aprill 2020)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused Lõuna-Sudaani kohta, mis võeti kirjaliku menetluse teel vastu 30. aprillil 2020.

Nõukogu järeldused Lõuna-Sudaani kohta

1. EL väljendab heameelt rahvusliku ühtsuse üleminekuvalitsuse moodustamise üle, mis on suur samm lähemale kauakestvale rahule ning kaasavale ja kestlikule arengule Lõuna-Sudaanis. Üldvalimiste korraldamine üleminekuperioodi lõpus on järgmine samm stabiilsuse suunas. Uus rahvusliku ühtsuse valitsus peab üles näitama tugevat ja siirast koostöövaimu, et tagada julgeolek ja stabiliseerimine, edendada hädavajalikku leppimist ja õiglust ning pakkuda Lõuna-Sudaani rahvale esmavajalikke põhiteenuseid. Sellega seoses on oluline nimetada kiiresti ametisse osariikide kubernerid ja kohalikud omavalitsused.
2. EL tunnustab Ida-Aafrika Arenguühenduse (IGAD) ja selle liikmesriikide ning Aafrika Liidu (AL) tegevust, mis oli rahvusliku ühtsuse üleminekuvalitsuse moodustamiseni viinud poliitilises protsessis kriitilise tähtsusega ning on jätkuvalt väga oluline rahulepingu täieliku rakendamise toetamiseks.
3. 2017. aasta detsembris sõlmitud vaenutegevuse lõpetamise kokkuleppe täielik järgimine on hädavajalik. EL toetab sellega seoses Sant'Egidio kogukonna algatatud protsessi, mille eesmärk on luua soodne keskkond dialoogiks ning saavutada kaasavus seeläbi, et rahuprotsessi kaasatakse rahulepingule mitteallakirjutanud osapooled. Julgeolekumeetmete täitmise, sealhulgas kõigi endiste võitlejate ühendamise või demobiliseerimise esmane eesmärk peab olema kõigi kodanike ohutuse ja julgeoleku tagamine, olenemata nende poliitilisest või etnilisest kuuluvusest. EL väljendab heameelt üldise tegevuskava allkirjastamise üle rahvusliku ühtsuse üleminekuvalitsuse osapoolte poolt, et teha lõpp kõigile laste vastu suunatud rasketele rikkumistele ja neid ära hoida, ning jääb ootama selle kiiret rakendamist. EL kutsub ÜRO Julgeolekunõukogu üles pikendama relvaembargot ja rõhutab selle jõustamise vajadust.

4. Demokraatia ja hea valitsemistava tugevdamiseks on oluline kaasav põhiseaduse koostamise protsess ning vabade ja usaldusväärsete valimiste ettevalmistamine. Tagada tuleb tagada demokraatlik ruum ja kodanikuühiskonna tegutsemisruum ning ajakirjanikel, muudel meediatöötajatel, kodanikuühiskonnal ja inimõiguste kaitsjatel tuleb võimaldada tegutseda vabalt, sealhulgas osaleda avalikus arutelus. Samuti on oluline tagada poliitiline tegutsemisruum noortele, kes on etendanud rahuprotsessis olulist rolli.
5. Otsustava tähtsusega on naiste tõhus kaasamine kogu rahuprotsessi ja põhiseaduse koostamise protsessi. EL peab tervitavaks naiste nimetamist mitmele tähtsale ministrikohale ning kutsub valitsust üles tagama, et igal valitsuse tasandil oleks naisi vähemalt 35%, mis on kooskõlas rahulepingust tulenevate kohustustega. Poliitiliste, majanduslike ja sotsiaalsete reformide sooline perspektiiv on rahulepingu edu jaoks keskne.
6. Rohkem kui pool elanikkonnast on olulisel määral toiduga kindlustamata ning kaks kolmandikku vajab kiiresti põhimõttepärast humanitaarabi. Tirtsuparved seavad inimesed veelgi suuremasse ohtu. Valitsus peab tagama humanitaartöötajate turvalisuse ja julgeoleku ning takistamatu juurdepääsu humanitaarabile kogu riigis ning looma tingimused pagulaste ja riigisiseste põgenike vabatahtlikuks, turvaliseks, kestlikuks ja väärakaks tagasipöördumiseks. Suurendada tuleks põhiteenuste osutamisele, eelkõige tervishoiule ja haridusele eraldatud riigieelarvet.
7. Uelt valitsuselt oodatakse suuremat vastutust ja läbipaistvust, korruptsioonivastast võitlust ning rahvusvaheliste finantsstandardite järgimist, et suunata Lõuna-Sudaan kestliku ja kaasava rahu ja arengu kursile. Rahulepingus täpsustatakse finants- ja majandusreformid, mis tuleb ellu viia, ning samuti nende rakendamise ajakava. Rahva ja rahvusvaheliste partnerite usalduse saavutamiseks on vajalik ka sõltumatu kontroll.

8. Inimõiguste ulatuslikud rikkumised ja karistamatuse kultuur peavad lõppema. Kui need peaksid jätkuma või kui rahuprotsessi peaks õõnestatama, on EL valmis võtma täiendavaid piiravaid meetmeid. Konfliktidega seonduva seksuaalse vägivalla ning soolise vägivalla toimepanijad tuleb võtta vastutusele. EL toetab kindlalt üleminekuperioodi kohtuasutuste loomist ning kutsub valitsust üles looma rahulepinguga ette nähtud mehhanismid, muu hulgas võtma juhtrolli Lõuna-Sudaani hübriidkohtu loomisel. ALi kaasatus nende jõupingutuste toetamisse on endiselt väga oluline.
9. EL jätkab otsustavalt Lõuna-Sudaani rahva toetamist nende püüdlustes saavutada rahu ja heaolu. EL tunnustab rahulepingu peatükkide rakendamise ambitsioonikat ajakava. Selle eesmärgi saavutamiseks innustab EL valitsust töötama välja kõikehõlmava vastastikuse vastutuse raamistiku tulevaseks koostööks rahvusvaheliste partneritega, mis ühendab rahu, julgeoleku, õiguse ja põhiteenused. Sellega seoses on EL valmis tugevdama oma toetust rahvusliku ühtsuse üleminekuvalitsusele, kui on saavutatud tõelisi ja konkreetseid poliitilisi tulemusi.
10. Praegune COVID-19 pandeemia ähvardab kaasa tuua kaugeleulatuvaid humanitaar- ja majanduslikke tagajärgi, mis võivad ohustada äsja saavutatud stabiilsust. Rahvusliku ühtsuse üleminekuvalitsus on võtnud mõningaid ennetusmeetmeid; oluline on säilitada tasakaal rahvatervisele põhjustatava ohu vähendamise ja inimestele elatusvahendite võimaldamise vahel. Koostöö Maailma Terviseorganisatsiooni, ÜRO, Aafrika Liidu, kohapealsete haiguste ennetamise ja tõrje keskuste ja muude piirkondlike üksustega on tervitatav. EL kordab, et on solidaarne Lõuna-Sudaani rahvaga ning toetab käimasolevaid jõupingutusi, sealhulgas humanitaarabitöötajate väsimatut tööd.